

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.
SELMEC-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

Egyes szám ár 20 fillér.

Hírtételek megállapodás szerint számítatnak.

Nyitárter díja soronként 20 fillér.

Felétős szerkesztő és lapfőlapdos:

KUTI ISTVÁN.

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Kisgazdáink.

Majduem országiszerte áll a kisgazdáinkról, amit ami selmecbányai s környékbeli kisgazdáinkról mondunk: most derült csak igazán ki az ő tehetetlenségök.

Amit nem bírtak sikerrel szembe szállani rendezőbb időjárásokra a lelketlen üzerek kizsákmányoló kísérleteinek, kifosztó eljárásának, úgy nem tudnak ma, mikor a jó anyatermészet vonta meg fölük gyamolító kezét, segítségét, magukon segíteni, sőt még áttekintésük sínes a helyzet súlyos voltáról.

Csak egyetlen segítő módot ismer nagyobb része: takarmányom nincs, hát úgy segítke magamon, hogy eladom a marhámat. Azt aztán már nem gondolja meg, hogy ennek mily veszedelmese a következményei, vagy legalább nem akarja belátni, hogy esztendőre drágábbban kell majd visszavásárolnia a marhát, s e mellett kellő trágyázás híján földje soványabb lesz, kevésbé termő stb. úgy hogy évek kellenek hozzá, míg okos számítás nélkül elkövetett tettének súlyos következményeit kiheverli, ha kiheverheti.

A szűlászról az abraktakarmányozásra való átmenet a nehézségei előtte oly nagyok, hogy azokat szerinte leküzdnie lehetetlen.

Beszélgetés a halottal.

Salamon Antalné két hét előtt megszökött az urától. A vidéki szintársulat melázo szemü drámai hőse vitte magával művészi körútra a tüzes menyecskét. Két gyermeke is volt, két gyönyörű csöppés, a lázas vérű, lobogó szemű asszonyt írt hagyta ezeket is és elmenekült vágyaival a becestelensébe, ismeretlen gyönyörűségeket, kalandokat hajhászni. Az elhagyott meggyalozott férj nem tartozott a mindennapi emberek közé. A porból küzdött fel magát a királyi tanácsossággá, amelyely a műtájer és a közérdekek terén kifejtett működéséért: tüntették ki. Szerelemből vette el az asszonyt. Ketten udvaroltak neki Sulyok Ábriss, a törvényszéki jegyző és Salamon, akinek akkor már virázgó ípartelepe volt a Dunamenti városka utánában. A lány, akkor még Sugár Terkánnak hívták szívesen fogadta mindkettőjök udvarlását s nyamaly szívesen fogadta volna egy harmadikét is. Ha a hangulat elragadta, csak olyan önfeledten hallgatta az egyik férfi szerelmi öngyökését, mint a másikat és egyik napon az egyik csökölgatva vágyolt remegve a kezét, másnap a másik. Szóval közönséges nőszemély volt, rajba a hangulatoknak s vérmérsékletének s emellett ravasz, fókötő alá vágó — kiegítő és bachansnó egyszerre. Vannak okos és öntudatos férfiak, akik azt állítják, hogy minden nő ilyen s mig egyfelől epedő mohósággal vágyunk a nő után s mehozunk érte minden áldozatot, addig másfelől megvetük és gyűlölik. Azonban ne higgyünk az ilyen

Ez úgy is van, de hogy így van, ez annak a következménye, hogy nem volt alkalma tanulni, nem foglalkoztunk vele, legfeljebb csak akkor törődtek vele társadalmunk egyes tényezői, a mikor képviselő-választásokkor szavazatára szorultak, de ez a vele való törődés nem tette őt politikailag sem érette; vagy akkor vetünk tudomást róla, a mikor egy-egy banknál váltóval jelentkezett; no meg az oly gyakori végrehajtások alkalmával érezteztük vele azt az áldó (?) kezét, de sajnos, ilyenkor legtöbb esetben bírtokcsere lett annak az áldásnak (?) az eredménye, mely szomoró ünnepi alkalommal a gyászzenét a dobörgést képezte.

Kisgazdáink szakismeretének terjesztésével nem foglalkoztunk; s a ki érdeklődött is irántuk, az azt hitte, hogy a tót közművelődési egyesület heti lapja s a földmívelésügyi miniszterium oly kiválóan jóakaró intézkedései elegendők a földmives kioltatására.

A példa, az erkölcsi kényszer, mely egy-egy eszmét, jó tanácsot megvalósított volna, hiányzott, e nélkül nem hogy a gyermekeket nem nevelhetjük, de még a nagyoknak sem alakíthatjuk át gondolatkörét, érzelmeiválgát.

No de messze mennénk elmékedésünknak

felelőseinek, mert ezek rendszerint csalódtak a nőben, akik először szerettek s ez megmetyelete lelkeket, itélőképességüket. Van nő, talán sok, aki tiszta, becsületes a lelkében is. Bizony van! Kell lenni el...

Amerikai párbajt vívott a két vetélytárs a közös ideálért és Sulyok Ábriss húzta a fekete golyót. Egy hét múlva agyonlötöte magát, Terka kisasszony keservesen zokogott a temetésén s két hónap múlva Salamon Andriással az oltár elé lépett. A férj a párbajt titkát megőrizte, csak ő tudott róla meg a halott.

Salamon Antal neje szökése után mint az örül barangolt szerte-kasul a hatáiban. Még mindig szerette az asszonyt, gyermekeinek anyját s a szűkös irtózatot háborgásba hozta. Első kétségbeesésében nem a botránnyal törődött, a gyalázzattal sem, mely ártatlan gyermekeire háramlik, csak magával, csak a szívével foglalkozott, melyet a fájdalom és düh ezer tőre mareangolt szakadtatlanul.

S ahogy ment, mendögött, lehajtott fejvel, összeszorított öklökkel, elhaladt az utnenti kereszt mellett, amely visszavárzolta emlékébe a mult komor eseményeit. Egy hangulatos nyári éjszakán íti, a kereszt tövében virág mag az amerikai párbajt s íti huzta ki a fekete golyót Sulyok Ábriss. Salamon zakatoló agráiban megvilant az első határozott gondolat.

El a temetőbe, Sulyok sírjához.

Felőra mulva ott volt a csendes, szomorú, kisvárosi temetőben. Sulyok Ábriss sírját szépen

ben, maradjunk a jelemél s állapítsuk meg, hogy kisgazdáinknak a kereskedelmi takarmányokhoz kell nyulniok állatállományuk megmentése érdekében, ahhoz a takarmányozó módhoz, melyhez eddig nem folyamodhattak, mert nem ismerték, egyébként ha ismerték volna is, nem vehették volna igénybe azoknál a nehézségeknél fogva, a melyeket az egyes le nem győzhet.

Mik ezek a nehézségek? Első sorban az, hogy csak detail árakon jut a gazda a takarmányhoz, ezek az árak azonban oly magasak, hogy azokat meg nem fizetheti, az árut hasznalal igénybe nem veheti s ebből a tapasztalásból oda vezet okoskodása, arra a téves felfogásra, hogy „a mesterséges takarmány különféle neme, amelyet az urak, a könyvek, újságok, kereskedők égre-földre dícsérnek, nagyon drágák, többé kerülnek, mint a mennyi hasznót lehetne feleltetésükből várni.“

Arra nem gondol a legtöbbje kisgazdáinknak, hogy ősösbbs beszerzési módot eszeljen ki, pedig látja, tapasztalja, hogy a nagybírtokos ily ősös módon jut hozzá: mikor előre költséket tesz, hogy a jövő évi takarmánytermésig eltarthassa állatait. Azt is látja, hogy a nagyobb uradalmak a földmívelési és kereskedelemügyi miniszte-

benőtte a fő, helyelyeközél gaz is termett rajta, mióta elkötözött az öngyökös nagynénje, nem ápolták a sírt. Salamon András leül a horpadozó dombra és a gyötrelm deliriumában beszélgetni kezdett a halottal, aki innmár nyolc éve nyugszik alant.

Ugy-e nehéz vagyok, Ábriss. Nyomlak, ugy-e?

És a sírdomb válaszolt:

Nem vagy nehéz. Csak maradj. Tudod-e hogy nagyon sajnálak téged András?

Hát magadat nem sajnáld? Hogy egy ilyen gonosz asszony miatt kellett meghalnod?

Inkább jól esik, hogy meghaltam. Mert velem is úgy bánt volna az az asszony, mint veled. Te most meghaltál, százszor jobban mint én. Mert nekem már nem fáj semmi, de réad itök szakadt, a sírig két gyermek. Ha ez a két gyermek nem lenne, azt mondanám, gyere le hozzám, ide melém, aludni, phenni. Jó itt annak, akinek nincs mit keresni a világon.

— A gyermekeim megölnek nélkülem is. Örökség marad rájuk, a rokonság is vagyonos, felölhetnek nélkülem is, tisztességben, gazdságban. Aztán jobb is lenne rájuk nézve, ha meghalnék. Nem volna aki gyalázatukra emlékeztetné őket, nem volna kegyetlen, szívtelen gyűlöletes apjuk mert én ezental ilyen lennék.

— Az mindegy. Szevendjenek ők is. Az apák bűne megboszultatik hetodziglen.

— Igazad van Mit gondolsz, Ábriss, szeretem én még azt az asszonyt?

rium által nyújtott kedvezményeket is használni vehetik és veszik is igénybe.

Nagy jótéteményt gyakorol kiszázdáinkkal az, a ki mindezekre figyelmezteti őket s így azt a gondolatot, tervet érleli meg bennök, hogy ők is követni akarják a példát s gyengeségük tudatára ébredve, a kisegítő módot is kitalálják, a mi nem lehet más, mint közös erővel küzdeni a baj ellen; közös erővel, vállatve érni el amaz előnyöket: szövetkezve.

Ámde míg a szövetkezés alakot, törvényes alakot ölt, nem szabad ám télenül maradnunk, a kisebb segítség is értékes, ha gyorsan jó; meg kell becsülnünk azt is.

Hogy melyek ezek a kisebb segítségek, arról részletesen fölölésleges beszélnünk, ha már egyszer azt az elvet felállítottuk, hogy a szálás takarmányozási mód mellett térjünk át, legalább ez éven át a kereskedelmi, abraktakarmányozáshoz, már aztán a vezetőik találékonyaságától függ az egyes nemek megválasztása, melyek egy-egy vidéknek megfelelnek.

Azt hisszük, hogy a selmec-vidéki kiszázdák értekezletét, melyeket eddig tartottak, a fején találták a szöveget, mikor ily takarmányemek beszerzését határozták el, melyeknek előállításra és megszerzése a legkönnyebb és a leggyorsabb; és nem várva a bürokratikus intézkedéseknek a legjobb akarat mellett is lassu menetét, tették érelték szándékukat.

Most már a fensőbb hatóságoknak a támogató igyekezete is sikeresebb lesz, hiszen az ut ki van választva, a mentő gondolat megvan, csak anyagi erő kell még a megvalósításához; melyeket pénzbeli támogatás kölcsön alakjában, a mivel megmenthetik gazdáink állatállományukat s biztosítják a jövő év termését.

Abban nem kételkedhetünk, hogy abból a nagy jóakarattal kilátásba helyeztet mentő intézkedésekből, melyeket a földművelési és kereskedelemügyi miniszter megtett, ne jus-

— Igen. Jobban mint valaha.

— Akkor mégis jobb, ha meghalok. Mert egymás mellett mi már nem élhetünk. Ha visszajönne hozzám és vissza fog jönni — rongyosan, alázatosan, megölném vagy kirúgnám. A bestiad nem tűrném meg magam mellett. S ez borzasztó.

— Mindegy. Mi nem azért jöttünk a világra, hogy boldogok legyünk. Én eldohatam a keresztet huszhat éves koromban, te hordani fogod míg el nem jön a halál. És ez az igazság. Te kergetél ide, a hideg gödörbe, s te nem jöhetsz utánam visszattart a férfiatlan csul szerelem és két gyermek. Visszattart a hamis gyönyörűséges csókok, a mérges, mámoros éjszakák emléke, egy egész élet, amely elmúlt boldogságban, gyönyörűségben, reményességben. Elni fogsz, sötéttségben, reménytelenségben, kiütlenségben. . . . Ez a te sorsod.

— Kegyetlen vagy Ábris.

— Lehet. De tudd meg, hogy irigyletem, irigyletem még most is töled azt az asszonyt, aki a tied volt egy, ahogyan már senkié ezen a világon nem lesz.

— Így beszélt a halott.

— És Salamon András belátta, hogy a halottnak igaza van.

— Ez a büntetés. Amely sújtja az utódokat is hetediziglen.

Érdosi Dező.

son a selmeci kiszázdáknak is. Tudjuk, hogy jut s ezzel a magas kormány nem csak gazdáinkon, de rajtuk fogyasztókon is segít, a kik a legmostohább megélhetési viszonyok között élnek.

E kettős érdekelt tartva szem előtt, a segítségnek megfelelően ugyan, de első sorban gyorsan jövének kell lennie, mert csak hajszálon függ gazdáink állatállományaink megmentése.

Selmecbánya, 1904. augusztus 18.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Épen most oszlik a Magyar Állam bányamunkásainak csoportja — a magyar királyi születés-napi ünnepségének, a Szt.-Háromság-térnen tartott befejező koncertjéről. A m. kir. bányászzenekar két darabot játszott. — mi volt? Zene-képzett ember érthette ugyan, de senki szívehez nem szöliöt biz' azt! — Hát, a magyar Himnuszon kezdeni és a Szózatot végezni egy ilyen ünnepséget nem volna-e szebb? Nem, volna-e már ideje, megszoktatni, a nem magyar születésű, de magyar földön élő embereket is, hogy e két zene darab nélkül nem létezik, ne létezzék ünnepek, sehol semmi szin és név alatt.

Szívelje meg tekintetes Szerkesztő Úr és tegyen róla, hogy jövőben egy legyen. Kéri igaz tisztelője.

* * *

Készséggel tesszük közzé a kapott levelet, készséggel annál is inkább, mert tartalmával teljesen egyetértünk. Hiszük is különben, hogy bányászati zenekarunk vezetői a jövőben tekintelen veszik a levélről, ami és az egész nagy közönség óhaját s a hazafias ünnepek alkalmával a Hymnusz és Szózat szép melódiáit hallgathatjuk.

Városunk ivóvíz kérdéséhez.

A városok vízsükséglete megoldásánál az első kérdés mindig az legyen: alkalmas-e a levelezendő víz ivásra? Szerencsés az a közönség, melynek vegyi és bakteriologiai szempontból, kellő mennyiségű és kifogástalan minőségű forrásvíz áll rendelkezésére, mely egy cső hálózatban levelezve, egy ivásra, mint használati célra is egyaránt megfelel.

Használati viznél — szükség esetén — inkább a mennyiség mint a minőség jön számításba, és így a beszerzés nem ütközik annyi nehézségbe, mint az ivóvíz. Oly helyeken, ahol forrás vizak gyér mennyiségben állanak a közönség rendelkezésére, s a megelvo kutak vize a beszenyezett talaj részéről támad fertőzés miatt ivásra alkalmatlan, — mélyebb kutakat furni az adott geologiai viszonyokból kifolyólag nem lehet, a megelvo csekély mennyiségű forrás vizet mint ivóvizet, és a használati célra fölfogott csapadékok és talaj vizet tavakban, nagyobb medencékben gyűjtve külön-külön csőhálózatban vezetjük le. Kettős csövezeték áll e szerint a közönség rendelkezésére, mely közül az egyik ivó, a másik pedig használati vizet szolgáltat. Sok szempontból kifogásolható ez a rendszer, nem is kényelmes. s így mai napság ahol csak lehet egy vezetéket alkalmaznak s ha ez másképp nem sikerül szűrőkkel tisztítják a vizet; igen ám; de a talaj és bányavíz egy részét olykor a legkomplicáltabb szűrők sem képesek idegen alkot részeitől megisztítani: így van ez nálunk is a Sobórtóvízével, mely a városi alsó tavat táplálja, s városi vízvezetékünknek — mennyiség tekintetében — mondhatnám bázisát képezi.

Városunk a mai egészségügynek megfelelő ivóvízell soha nem rendelkezett azért, mert a forrás vizek nem lettek rendszeres kezele, évszázadokon keresztül itta az itteni lakosság a beszenyezett fertözött kut vizét és az egészségre káros ásványi alkotrészeket tartalmazó bányavizeket. Több, mint valószínű, hogy az itteni nemzedék testi szervezetét a kedvezőtlen lakás viszonyok, a pálinka mértéktelen élvezete és hiányos táplálkozás mellett a rozsvíz és nem annyira a bányamunka — mint ezt legelőbben hinni akarják — ásta alá annyira, hogy egy 2-3 százezer lakosu nagy alföldi vármegyében nem találunk annyi hüllye és angolkóros egyént, mint a külvárosainkkal együtt 15281 lakost számláló szabad királyi városunk területén. Ezen fölvezésemet kérem egy elbíráni, hogy habár az időtöltésben létrejötténél az örökös által való terheltség játsza a főszerepet, e bántalom nagyobb számban, fokoztatabb mérvben leendő kifejlesztésénél azonban a magzat angolkóros, hiányos táplálkozása — előidézve emésztési zavarok, gyomorérbáhu által — mindig fontos aetologikus mozzanat gyanánt fog szerepelni. Számos nagyobb bányatelepre tudnék rámutatni, ahol az egészségügyi berendezés sok kívánni valót hagy hátra, de mert a munkások kifogástalan minőségű kellő mennyiségű ivóvízzel vannak ellátva, alig bukkanunk közöttünk egy-egy időtóra.

Ez volt az oka Selmecbánya ropant magas kvótájú kalandóságának is, mely ma már természetesen alább szállt és a közegészségügyi kívánalmak méltatásával még nagyobb mérvben fog csökkenni.

Nehogy themántól messze eltérjek, nézzük csak városunk jelenlegi vízberendezését. Hogy állunk különösen az ivóvíz dolgában? Hogy ezt megérthessük, elkell mondanom, hogy a mult években megejtett számtalan ülésések, tárgyalások, a forrás, kut és gyűjtött vizeinknek tudományos alapon történt vegyi bakteriologiai vizsgálatai után, a törvényhatósági bizottsági tagok nagyobb része — minthogy a miniszterium szakközege is emellett foglalt állást — kimondotta: hogy miután az ivási célra alkalmas forrás vizet oly csekély napi mennyiséget adnak, amellyel vízsükségletünket berendezni nem lehet, egy cső vezetéket létesítünk, amelyben a föltárt és összevezetjött források vizeit elvezetjük mindaddig, míg a mennyiség a szükségletet fedezi; ha pedig a nyári száraz hónapokban a források különösen az e célra fölhasznált Szent János-forrás a szükségletet nem láthatná el, a csőhálózat, illetve a víztartóba a tavak vizeit is bevisszük. Ezen rendszeren épül a vízvezetékünk, s az e nyáron oly korán beállott rendkívüli szárazságból kifolyólag öt hét óta issza már városunk közönsége egy csőhálózatból az alsó-tóvízével történt összeházasítás után a Szent János-forrás vizét. Ez adja aztán a magyarázatát annak, midőn megütözödsen konstátjuk, hogy asztalunkra oly ivóvíz kerül, amely zavaros, szürkés színű, opalizáló, összehúzódzó; és amit látunk és izlelnék rajta; . . . nem látjuk azonban, de Dr. Szatnaky Ába vegyelemzése földeitette, hogy ez a víz — nagy részben a Sobórtóvíz — chloridok, légonyvas és légenyvasvas sok nyomait, kénsavas meszel, kénsavas vast, ezenkívül nagyobb mennyiségű agyagot, márgát tartalmaz; 100 cm³ vízben foglalt szerves anyagok ényteltsére 4 cm³ 100 normál kameleon lett fölhasználva.

Látva azon abnormális állapotot, hogy városunk közönsége ily rozsvíz ivóvizet kénytelen inni; meggyözödvé arról, hogy a város I-ső negyedében lévő lakóknak még ebből sem jut, de a Klinger-tóvíz-izet horják szükségleteik fedezésére, ezt isszák is; és látva végre, hogy egyes pénzösör telektulajdonosok a telükön lévő — bár egészség szempontból sok kifogás alá eső — akna vizét pénzért árulják mint kitünó ivóvizet, ismét

regi kedvence eszméhez lérek vissza s azt a kérdést vetem föl: vajon az adott viszonyok között nem e lenne még most is célszerűbb, dacára, hogy az egyszővű vezeték kiépítését már megkezdettük, azt kettős cső vezetéké — most még idejekorán kisebb költséggel — átalakítani, mely közül az egyik ivó mással használati víz vezetesen. Ezen átalakításnak szerény véleményem szerint, ha nem is a közel jövőben, de néhány év múlva okvetlenül be kell következnie, mert míg a közegészségügy jelen fejlődési korszakában sok bosszantságot eltűr, eltűrni azt, hogy a város belterületén új temetőt nyitunk és ezzel beszennyezzük azon néhány kut vizét is, amelyek a jelenlegi rendkívüli ivóvíz miérriák között számos család-nak szolgáltatják a kristály tiszta friss ivóvizet. Addig mástrészből úgy reméljük, hogy a közel jövő lesz hivatva, minden hasonló abnormális állapotot szanálni.

Folyó évi augusztus 8-án Dr. Schwartz Ottó kir. főbányatanácsos, Altmann Imre v. tanácsnok, Bolemann Géza v. mérnök, Kuti István v. rendőrkapitány kértém föl, csatlakozásnak hozzáam, hogy a majdnem 3 havi óriási szárazság után, midőn ezen idő alatt a csapadék alig volt 15—20 mm mértjük meg azon források vizeit, melyek a város lakóinak az ivóvizet lennének hivatva szolgáltatni, hogy ezen méréseinkkel megállapítsuk, miszerint megkodatolt-e azon abnormális állapot, hogy a város lakói a fürdési célra megjelölt Klingertó vizét, — vagy ennél az egészségre még tiszser hátrányosabb vezetett vizet, vagyis a Szent-János-forrás és a Sobó-láró (alsó ló) kevert vizét igyák, — vagy hogy pénzért vegyék azt a pár liter vizet, amire családjuknak okvetlenül szükségük van?

Vizméréseink a következő eredményhez jutattak:

1904. augusztus 8-án a Szent-János-forrás napi vízmennyisége ..... 27 007 liter a Netzpál telken, a sziklák alól kifolyó, még föl nem tárt forrás napi vízmennyisége ..... 8 640 » a Scheimer telken lévő forrásokké ..... 3 783 » közvetlenül a városi felső-ő föltől, a hodrusbányai ut mentén lévő forrasi ..... 1 011 »

Összesen: 40 441 liter

tehát kerekszámban 40 m³ kifogástalan minőségű, kristálytiszta forrárvíz áll, amai kivételesen szárazságban is, a lakosok rendelkezésére.

Miután azonban a Sobó-forrás jelenleg még a Netzpál birtokában van, és csakis kisajátítás után, vagy a birtokkal együtt lenne csak megszerezhető, mintán továbbá a Scheimer telken lévő források és a felső ő feletti forrásoknak még nincsenek folgyva, számításomat a Szent-János forrás vízmennyiségére tetetem ma csak, vagyis, 27,007 liter vizre, amelyből — ha az összes 8000 belvárosi lakós között kellene is a vízmennyiséget megosztani — fejenként 33 liter áll — e kiváló minőségű ivóvízből — a lakosság rendelkezésére; kis mennyiség ez, beismerem, de az adott viszonyok között több, mint amennyire szükségünk van.

Áltérte és belátta a város tanácsa már 1869-ben, hogy az ivóvizet a használati vizétől elkülönítve kell kezelni, mert ugyan ezen évben határozattal kimondotta: hogy a Vöröskáti uton — a Nemesok telken — lévő forrás, mely addig a tavak vizeivel vegyítve vezetett, külön cső hálózatban vezetessék le; ez meg is történt és ezen határozat 1877-ig maradt érvényben; ez idő-től kezdve azonban, bár az ivóvíz levelezése meg volt a külön cső hálózat, állandóan kevert vizet ivott a lakosság s iszik — alkalom adtán — mai nap is az ujonnan létesített vezetékéből.

Cikkemnek az legyen a foladata, hogy mindazokat, kik városunk ivóvízkérdésével foglalkoznak, kiknek állásukból kifolyólag kötelességük, az

e tárgyban elmondott, minden oly eszmét föl-körölni — amely ezen annyira fontos, közegészség-ünket oly közelről érdeklő ügyet, a helyes megoldáshoz egy lépéssel közelebb viszi — amely meggyőzze őket arról, miszerint ivóvizünk elég van, csak helyesen kell azt kezelni és érintetlen tiszta állapotban leveztetni úgy amint az a forrás-ból kibuggyan. Ami ezen kérdés technikai megoldását illeti, ez már nem az orvos ügykörébe tartozik. Ezen említett bizottság csak azon óhaján-ak adott kifejezést: hogy a Netzpál telken lévő Sobó-forrást a városnak meg kell venni, a Szent-János-forrás vizgyűjtő medencéjébe leveztetni, s ezen két forrás egyesített vizét a város lakóinak, mint ivóvizet külön cső hálózatban vezetve, rendelkezésére bocsájtani. E két forrás vízmennyisége elegendő lenne hogy az év legtöbb hónapjában a város különböző pontjain elhelyett tiz kutak táp-áljón; a kutak — megkülönböztetésül a használati víz kútjaitól — »ivóvíz« jelzéssel láttatnának el. A nyári szárazságot mérvéhez képest 2—3 kutat majd e vezetékkel ki kellene esatozni; elbí-rálásunk szerint azonban, a mostani rendkívüli szárazság dacára is, a jelenlegi vízmennyiség öt kutak bőségesen táplálja. A város minden egyes lakója, szivesen megtenné azt a néhány lépés után, mely ötöt a kitűnő minőségű, kristály tiszta forrásvizet adó kúthoz vezeteli, hogy háza népét ivóvízzel ellássa.

Hogy mi történik a használati vízzel, ha a jelenlegi egy vezetékbe lefolyó vízmennyiséget két felé osztanánk, erre a kérdésre csak röviden felelek annyit: hogy a legsúlyosabb viszonyok között is, hegyekről körülvelt városunk területén, a kellő mennyiségű használati víz úgy a vöröskúti tóban, mint a város alsó tavában még ma is van annyi, hogy a város 18—20 napra elegendő mennyiségű vizet lássa el. Ha a szükség úgy kívánna emeljük föl, de csak 1—2 méterrel az alsó tó gátját, gyűjtjük a tárók vizeit és a csapadékokat még nagyobb buzgalommal és ne engedjük a fölös vizet elfolyni, hanem vezessük azt zárt csőháló-zatban, csekély elfolyással.

Dr. Stuller Gyula.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Király születés napja** mint minden esztendőben, egy most is e hó 18-án a szokásos, díszlet és a bányások kivonulással lett városunkban megünneplelve. Az ünnepélyes festői felvonulást igen sok idegen is végig nézte. A pébányai templomban fényes seregdellet Podhragy Pál prépost által celebrált nagy misén testületileg jelentek meg az összes hivatalok tisztviselői. A Cziczka Sándor karnagy vezetése alatt működő egyházi zene és énekkar egy gyönyörű misét adott elő. Különösen szép, mondhatni fenséges volt Mocik áldozár művészi orgona, Cziczka Sándor viola és Laun Károly baszus szólója. Közreműködtek még az énekkarban, kisebb szőlőkkel is, Cziczka Margit és Angela urnók. A bányászzenekar, a mely ezental szintén Cziczka Sándor vezetése alatt fog állani, a szent-háromságúterem két darabot adott elő.

— **Eljegyzés.** Ny. Nyári Béla debreceni ev. ref. kollégiumi tanár eljegyezte Füzely Flórá, Füzely Károly polgártársunk kedves és művelt leányát.

— **A seimelei női gyakorló iskolában** a beiratkozások már megkezdődtek, mert az iskolában már szeptember 1-én kezdődik a tanév. Többször volt már alkalmunk kiemelni ezen iskolának hízogató pótlo, üdvös működését és azon valóban meglepő eredményt, melyet fényesen mutatott be a csak nem fél rendezett kiállításában. Most is a legmelegebben ajánljuk a szülőknek, hogy leányaikat beírassák már ideje korán ezen iskolába, hol valóban hasznos foglalkozást talál-nak, sőt ottani tanulmányaik révén egyesek egzisztenciára is tehetnek szert. Az iskola üdvös működésének méltatására leghivatottabb ember, a kir. tanfelügyelő is nem csak a legnagyobb

elismeréssel és dicsőréttel adozott, hanem még az állami támogatást is kiltátsa helyezte. Nagyon szomorú fényt vetne városunkra és vidékünk-re, ha e nagy áldozatok alapított és vezetett, szük-székű pótlo új intézményünk pártolás hiányából kénytelen volna hasznos működését beszünetni. Azt hisszük és apellálunk e tekintetben közönség-ünkre, ez nem fog megtörténni.

— **Tüzek mindenfelé.** Nemcsak a rettenetes szárazság pusztít az országban, de napról-napra ezereket és ezereket tesz koldussá a tűz is. Naponkint 10—15 városban, községben lesz a tűzvész martalékává 10—20—100—200 s még több épület s marad hajléktalanul, minden nélkül ezer meg ezer ember. A lapok naponta hasábos tudósításokat hoznak a rettenetes csapásról, amely a szárazság közepette löknek teszi lassan a fél-országot. Selmecebányát ez ideig megkímélte még a gondviselés e nagy szerencsétlenségétől, de a közel s távol vidéken itt is — ott is pusztít a tűz. A mult héten Nagyszálló község kétt le majdnem egészen; Felső-Rovna külföldében állt szegény bányamunkás láza égett porrá, Vihnyén Schlesinger korsóműsors istállója égett le. A hatóság minden lehetőt elkövet, hogy a nagy veszedelemről megóvja a várost, ám a nagy közönség-nek is kötelessége, hogy ügyeljen mindenki s a legnagyobb óvatossággal bánjék a tűzzel, mert Selmecebányát egy lézetet végtelen lehetne.

— **Kis művészek hangversenye.** Weltmann Rózsi és Weltmann Feri fiatal budapesti hegedűművészek, az országos Zeneakadémia két növendéke rendez hangversenyt e hó 23-án, kedden a városi rigadóban. A két gyermek mű-vész nem itt játszik először a nagyközönség előtt, e nyáron Herkules-fürdőn adtak hangversenyt igen előkező közönség előtt. E hangversenyről egyik lemesvári lap a következőleg ír: »A fiatal művészek oly írtatos, briliáns technikával és anynyi érzéssel játszottak, hogy a közönséget formálisan magukkal ragadták. Különösen a Hubert Erkel duett után oly tapsvihár tört ki, amint ott még nem hallottak. A közönség az est után megrohanta a gyermekeket, a hölgyek ölelték, csókolták őket és boldog volt aiki kézírásukhoz jutni.« Hiszük, hogy városunk intelligens közönsége kapva-kap az alkalmon, hogy meghallgassa a fiatal művészek játékát s gyönyörködjék abban.

— **Gyermekeház vezető tanfolyam.** Hontvármegye tanfelügyelője és Szatorisz Ferenc gymnasiumi tanár és polgári leányiskolai igazgató kezdeményezésére a vállas- és közköztisztviselői m. kir. miniszter engedélyével gyermekeházvezető tanfolyam nyílik meg a belvárosi kisdé-ozóiban, mely tanfolyamra Szatorisz Ferenc a tanfolyam igazgatója a következő pályázatot teszi közzé:

1. A hat vagy tanfolyamnak célja, a női hallgatók oly foku kiképzetése, hogy ők Hontvármegye területén lévő községekben, a szülők helyét, midőn azok mezei munkákkal foglalkoznak, vagy gyári telepeken teendők végzik, pótlóják; gyermekeknek gondját viseljék; rájuk feltéjjenek; őket rendre, tisztaságra, illedelmre, szofogadásra, imádságra, igazmondásra stb. szoktassák; szóval: azokra a munkákra, foglalkozásokra, játékokra, énekre, és azokra a dolgokra, melyek a Kisdé-ozók (Óvodák) munkakörébe tartoznak, oktassák.

2. E tanfolyamra jelentkezhetnek és foyamodhatnak női lelki tehetségű és egészséges test-alkatu 18—40 év közötti levő nők, kik az elemi népiskola hat osztályát bevégezték; magyarul beszélni és írni tudnak; a számtant négy alapelveletét jól értik; kiknek jó zenei hallásuk, tiszta hangjuk van; és kifogástalan erkölcsi viselkedésük.

3. Egy tanfolyamra tiz hallgatónk többet felvenni nem lehet.

4. A foyamodványok folyó (1904) évi szeptember 15-ig, az alulírt igazgatónak nevére cím-zve Selmecebányára küldendők.

5. A főtételnél mindenkor a tanítók övegyei, nejei és leányai elsőbbséggel részesülnek.

6. A kereszlet (születési) levéllel, végzett iskolai — és köziság erkölcsi bizonyítványával fűzszerezett foyamodványra 1 koronás bélyeg ragasz-tandó.

7. A főtételre meghívott foyamodók szeptember 20—24-ke közötti tartoznak az igazgató-ságnál jelenkezni, hogy az orvos magának egészség-ükről meggyőződést szerzhessen.

8. A tanfolyamra való beírásai felvételt, valamint a tanítás is díjtalan.

9. A tanfolyam alatt a hallgató lakásáraól és ételmezerőlről maga gondoskodik, de csak az igaz-gatóság által előre kijelölt helyeken.

10. A hat havi tanfolyam október 1-én kezdődik, és március 31-én végződik.

11. A hat havi tanfolyam bevégezése után azok, kik a tanfolyamban részt vettek, szerzett képességeikről vizsgálatot tesznek, és oklevelet kapnak.

12. Vizsgálatot tehetnek oly 18—40 év között levő testleg, lelkiileg egészséges nők is, kik habár nem voltak a tanfolyam hallgatói, de az elemi népiskola hat osztályát bevégezték; tisztán és folyékonyan magyarul beszélnek és írnak; legalább egy évig, valamely kisdvdőban, a kisdvdővonó mellett mint kisgyermek foglalkoztak; és kifogástalan érdeklési visszkedések. Ezek a jelzett feltételek igazolása végett orvosi, szülészeti, iskolai, szolgálati, és községi bizonyítványokat bemutatni tartoznak. Szavartics Ferenc tanfolyamigazgatója.

— **Az iskolai év kezdete.** Az ág hiv. év. I. uceumban a jövő iskolai év szeptember hó elején kezdődik, és pedig 1-én lesznek a javító- és pótvizsgálatok, a beírás szeptember 2., 3., 4-én (vasárnap) is tart, naponta 9—12-ig és 3—5-ig. Az első osztályba az 1883. évi XXX. t.-c. értelmében csak oly növendéket vétetnek fel, akik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy első osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mértékű képzettségük van. Tizenkét évvel idősebb tanulóknak az I. osztályba felvétele fölött a tanártestület határoz. A felvételek tartozik a tanuló felmutatni keresztlevelet vagy szülélesi bizonyítványt, továbbá orvosi bizonyítványt arról, hogy mikor volt utoljára oltva. Aki valamely felsőbb osztályba más tanintézetből jönnek, a megelőző osztály bizonyítványát és keresztleveletét vagy szülélesi bizonyítványukat kötelesek előmutatni. A VIII. osztályba más intézetből jövőket csak úgy fogadják be, ha jó a bizonyítványuk, vagy ha kimutatják, hogy alapos kónal fogva celszerű rájuk nézve a licumba való beiratkozás, vagy ha önkéntisműköd. Az igazgatónál történt beiratkozás után minden tanuló köteles osztályfőjénél jelentkezni. Az iskolai fizetendők: Minden tanuló felvétele alkalmával 6 K. felvételi díjat, 6 K. állami nyugdíjilletéket, 1 koronát az ifjúsági könyvtárba tartozik fizetni. A tandíj egész évre 48 K. mely a felvételekor is fizethető, de negyedrészekben okt. 15-ig, dec. 1-ig, márc. 15-ig és május 1-ig okvetlenül törlesztendő. Szegénysorsosra teljes önelmentelt és jó magaviseletű tanulókat válasszkönlönség nélkül tanuljendelégésben részesülhetnek. Ebbeli folyamodványokat az iskolai tanácsoshoz címmezve a licuum igazgatójánál az I. felévre vonatkozólag mellékelve előző tanévi bizonyítványt okt. 1-ig, az I. felvétele illetéget a felvételi értesítőt csatolva márc. 1-ig adják be. Elemzőtí díj az egész tanévre ebédért és vacsoráért 120 K., melynek negyedrésze a felvételekor, a többi negyed pedig nov. 15-én, febr. 1-én és április 15-én okvetlenül fizetendő. Szegény, chb szülőknek rendkívülösen megengedjük, hogy 12 koronás hány előleges részletben törlesszék a díjat. Dajkajendelésnek a két első hónapot nem számítrta itt is van helye. A folyamodás módozata és ideje ugyanaz, mint a tandíjjal. Zenedit a zeneintézetben egy évre hetenként 2 órai zongora-oktatásért 40 K. Szabadkézi rajdíj egy évre 2 órai oktatásért 20 K. Ábraközi-műrádi díj egy évre hetenként egy órai oktatásért 20 K. A licuumi főgimnáziummal kapcsolatos tanítóképző növendékek felvételi díj 6 K-t, tandíj fejében egy évre 24 K-t s elemzői díj 50 koronát fizetnek. A vidéki szülőknek saját érdekükben áll, hogy a díjakat a licuumi igazgatóság címe alatt póstán utalványozzák. A szállásadók felhívja az igazgatóság, hogy előzetesen jelentsek be a lakásokat, mert ismeretlen, az igazgatóságnál előre be nem jelentett helyen tanulókat elhelyezni nem szabad.

— **Tüzoltók kongresszusa.** A míg az egész országban itt is ott is nagy tűzek pusztítanak, addig az ország fővárosában kongressusi ünnepegeken vesz részt mintegy 5000 vidéki tűzoltó. Hát szó ami szó és évbén egy kisritkior rendezték az ország szívében ezt a kongresszust, amely több mint egy hétig elvonja a vidéki tűzoltókat városaiktól. Innen Pauer János főparancsnok és Csányi Ottó alparancsnok vezetése mellett tűzoltó utazott el a kongresszusra. A főparancsnoki tisztet Székely Vilmos bányaiskolai tanár, a kineztőri tüzoltóság parancsnoka vette át.

— **Megvadtul lovak.** Kőrmöcbányáról írják: Konnyen végzetesse válható baleset érte tegnap Knödler Gyula kir. bányatanácsost. Fia és leányával Zsarnócórt Kőrmöcbányáról kocsizott. Szénásfalú tájékan automobilal találkoztak, ettől a lovak me, bokrosodva a kocsit meredek hegyoldalon magukkal rántották. A kocsit teljesen szeszertől, a tanácsos lábán, leánya arcán, fia pedig karján szenvedett súlyosabb sérüléseket.

— **Felhívás.** A kereskedelmi szaktanfolyamot hallgatók óhajotk már és kizárólag ez uton felelőreket, hogy e hó végeig az előadó Akadémiai utcai lakásán vasár- és ünnepnapok délutánján felvételei jelentkezzenek, hogy az előadás szeptember hó 1-ével kezdetül vehesse. A tanfolyamot részt vehetnek mindazok, akik a középiskola IV. osztályát sikeresen elvégezték, vagy ennek hiányában magukat felvételi vizsgálaton átvették. A szaktanfolyam tantárgyai az egyszerű és keletös könyvtelvi elméleté és gyakorlati különböző szakoknál, utóbbi francia, olasz, amerikai és angol módszer szerint, továbbá a kereskedelmi számtan, folyószámtalan, kereskedelmi jog, váltó jog, kereskedelmi magyar és német levelezés és végül az iradói munkálatok, vagyis egyszerű mindazon tanfolyamok, melyekre a mai viszonyok között külön-mintvelt kereskedőnek szüksége van. Az előadó külön-mint a kereskedő ifjak kezére óhajtván járni, elhatározza, hogy a helybeli kereskedő ifjak társulatának tagjait, valamint mindazokat, akik szegény sorsuknak tandíjkezelvényben fogja részesíteni. Jelenlétek hölgyek külön oktatásban részesülnek és a fent írt tantárgyakon kívül még a gép és gyorsírásban is nyernekk kiképzést. Bővebb felvilágosítást Havas Gyula mint előadó nyújt a felvételi alkalmával.

— **Ipárgügyi olvi határozatok.** Ipárgyekben a kereskedelmi miniszter újabbán a következő elvi jelentőségű határozatokat hozta: Vendégloéok edes tisztáknak, cukrászstülményeknek és foglalkozó készítésére és vendégek részére való kiszolgáltatásra jogosítva vannak. — Saját gazdasággal nem bíró cseplőgéptulajdonosoknak, valamint azoknak foglalkozásai, akik saját gazdaságukat berbeáruva, azt nem maguk művelik és cseplőgépet kizárólag abból a célból tartanak, hogy azzal mások terményeit díjazás mellett kiscseplőjék, az ipártörvény rendelkezései alá eső tevékenységnek minősítendő. — Az ipártörvényben nincs korlátozás arra nézve, hogy az iparos kávéházi üzletet hogyan és mily helyiségben rendezze be. — Az ipártörvény 52-ik §-a alapján nyert végeladás engedélynek nemcsak az üzletben lévő, hanem újonnan beszerzett áruknak tömeges módon árusítására való felhasználása kihágás. — Mezőgazdasági szeszgyárral kapcsolatos sörteszikkálótelepek felállítására telepengedélyhez van kötele. — Ha a munkaadó által kiállított szolgálóti bizonyítvány a valósnágnak meg nem felel, az iparhatóság a munkaadót megfelelő bizonyítvány kiállítására az 1884. évi XVII. törvény cikk 157. §-a) pontjában foglalt büntetés terhe alatt kötelezheti. Ha az alkalmazott az iparhatósági rendeletre kiállított bizonyítványtynyal sines megelégedve, esetleges igényeivel bírói utra léphet. Ha a megfelelő szolgálóti bizonyítvány kiállításra csejából az iparhatóság eljárása mindkét fél okot ad, az esetleges eljárás költségeket a feleket egyelő arányban terhelik. — Kávéházi iparengedély elnyeréséhez megkövithető székabírási alár tartozik. — Üzletvezető betegsége alatt rövid időre más segédnek alkalmazása az üzletvezető személyében beállott változás bejelentési kötelezettséggel nem állapítja meg. — Iparházbázi ügyben a tettesen kívül a bűnségét is büntetendő.

— **Erdőöri és vadóri szakvizsgák.** Az erdőöri szakvizsgák folyó évi október hó 19-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kassán, Máramarosszigeten, Kolozsváron, Brassóban, Nagyszombathelyen, Pécselt és Szombathelyen, a vadóri vizsgák pedig az erdőöri szauvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsváron a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatódni. A földmívelésügyi miniszter felhívja azokat, akik az erdőöri szakvizsgát, vagy a vadóri vizsgát letenni óhajtják, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat a vizsgák székhelyére nézve illetemek kir. erdőfeltügyelőhöz folyó évi október hó 1-ig nyújtsák be.

Irodalmi cessió.

— **Rovatvezető: Metropole Charles ögróf.**

Majális Asszonyfalván.

(Dr. Konkret, megnásul).

Asszonyfalva egy köznönséges falu, mert van köznönség? áll pedig 3000 lélektől és két lélekvezetőből, mely az asszonyfalvi tavon ring. A falu torrya egyenes, de lakosainak gondolkodása néha ferde. Mult év júliusban majáliset rendeztek, melyre engem, mint könyvekből intelligentiát meghívtak. Mar felöltözve ruháim skartim, midőn hírtelen egyik fogam elképzelt fajni; rohamtan a forogvorsch, ki udvariasan előmba sietet a következő szavakkal: „Isten borta kedves Konkret úr haljon helyet és én be bizonyítani, hogy fájdomnál nem kúszó hűsök at.” En rabánulim: mit beszélt forogvor úr? talon be em, hűsök at? Ja tudja kedves Konkret úr, én személyesen fogható vagyok, hogy még a fogalján, én fogom fogat szavakból is kihúzni a fogat. Nem skartan több s rosszabb viccnek is felül, ledittem a fogat. A midőn igen gyórtalmos volt, úgy, hogy a végén nekí támadtam: maga azt méri mondani, hogy fájdomnál nélkül hűs fogat? A fogam mosolygóra válaszolt: „magának persze fáj, de nekem nem és így teljesen fájdomnál nélkül látunk ki a fájós álmizetem és elrohantam örülvén, hogy megabszadulim ezen borzalmis emberből; nem is fáj már semmin, mert kihúztam a fogat, lent már vírt a fogat. Elhajítottam a majálisra; agyamban gondolok, az égen pedig felhők kövályogtat, homlokom elborult, mikor láttam, hogy az ég beborult. Midőn megkerestem a hely színer, fogatörök, toltette-ek, lampionok, mosolygó leányarok, észekes szimpanszus tarkasága táruult szemem elő. A táncperben egy cselvényen a helybeli tüzoltó zenekar foglalt helyet s mire a dob zörgés-perkett, az ifjúság tanera perdült. Ott táncoltak a Szep, Koltos, Kerkvis, Boboch, Karga lányok és Czingio Edith, a ki a majális királynéje volt; szép fekete haja és szeme volt: volt azonkívül nagy háza és udvara, mely utcóiban azonban nem baronafükből, hanem magasztos parforce- és hozományválasztásziati emberekből állott. En látszólag kortulim őt, de csak azért, hogy magamra vonjam mely tűzi zsemienek üd, de uskintető figyelmet, a mid őt is értem, mert megzótulástáruul timentet ki. „Mit hűsöök tőlem kedves Konkret?” — „En hűsözödom Edith nagyam?” Dehogy, hiszen nem vagyok okérányi?” — „Maga úgy elbűvölt, mint egy kvik?” — „Haz az Nagysádnak szüvök.” — Társalgottam. Már a második negyedik bizalmas dolgotk mesélt nekem Cz. Edith. Edith kérdetek tőle: kő, hogy harom éves korában egyszer azt kérdeztek tőle: mond meg Edith, hany labad van? Ő pirulva válaszolt: tette: ez az edit, ez a mazzi. Tovább hozszoantottak: „hát hogy lehet az, a labad is edit, meg te is Edith vagy?” Erre zavarba jött s zavarában oly idős volt: — A soupeulnaly magis mellit ütünk; én már szerelmes lettem belé s ő szüvök; az egyik Karga leány rank mutatott és odaszólt Zavadának: „Zavad nézzen oda, milyen onnivaló pári!” Edith pirulva kérde: Hogy, hogy? „No igen — felelő Karga Kings, — mert te azt mondd magadban „én szeretek”; Konkret szinten azt mondja „én szeretek” és egymással gondolok, tehát lehet együtt vagytok szerettek, a reketek (legyen az barfelle feher vagy szeretek) pedig megesszik, tehát ennivalók vagyok. Példimes esond tamadt; a vendégek kezüket ököbe szorítva haláláspadman néztek a szőlőra; szerenésere a céras megszólalt és a rossz vice bosszuszüvletlenül maradt. Csárdás alatt megkértém Czingio Edith kezét és ő „iger-t” mondoti Végo vett a majálisnak; a vendégek haza mentek, én még az év februárjánál novél tem Edithet és hogy ez idő óta vagyok né, fény, de azért nem vagyok nősiény.

Secsiosis vice.

(Közlés).

A. Tudod hogy lehet leg hamarabb a központi város-határat a városigotve jumi?

B. ?

A. Kiallíz a Dohány-úton elejére és elkiáltod magadat „Kohi!”

B. ??

A. Akkor az egész Dohányúton megfordul...

B. ???

A. Ha megfordult, akkor az elsős a végére kerül és te ott vagy a városigotben:

(ponon).

A. Tudod, hogy lehet az Andrász utat a nyakken-dőbe túzni?

B. ?

A. Elvezetted a pénztróradat az Andrász uton.

B. ??

A. Tűvé teszed érte az egész Andrász utat.

B. ???

A. Ha már tűvé tetted, befejeztél a nyakkendőbe.

(?)

A. Mit csináljak? Az spám úgy horkol, hogy nem bírok aludni tőle!

B. ???

B. Vedd el az összes horkoló tákt tőle!

(?)

— **Helyreigazítás.** Múlt számunkban a keresztelések Miksa-aknán című hírnöke értelemzavár sajtóhiba csuszolt be, mit most a következők javítunk ki. Nem az üdvözítő hivataláról, hanem hívsárol mondott beszédet a kereszteléstől észperes-plebános.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Rendelet.

Az 1884: XVIII. t.-c. 54. §-a alapján ezennel elrendelem, hogy *folyó évi augusztus hó 21-ik napjától* kezdődőleg köteles minden mászáró, sütőmester és kenyérművek eladásával foglalkozó kereskedő üzlethelegységben kifüggeszteni a húsak és illetőleg a kenyérenk súly szerinti árait. A súlyegység egy kilogramm.

Selmecbánya, 1904. augusztus 13.

Rfőkapitány távol:

Kuti István,
rendőrfőkapitány.

6530./1904. rkp.

Hirdetés.

A gyümölcsök mértékeltlen élvezete és a tavak vizének ivóvízül való használata következtében a városban több heveny lehurut eset fordult elő. E betegségek járványossá való fejlődését megakadályozandó figyelmeztetem a város közönségét:

1. hogy a gyümölcsök mértékeltlen élvezetétől tartózkodjék;
2. hogy forralt és lehűtött vizet igyék;
3. hogy a gyermekek s különösen a csecsemők táplálkozására minden szülő a legnagyobb gondot fordítsa s a csecsemőknek a tejet mindig tejforralva adja és pedig kanállal és ne gumiből készült elef. készülekkel.

Elrendelem továbbá, hogy minden hátulajdonos és bérlő a legnagyobb gondot fordítsa a házak udvarának, pöccögődreinek tisztántására s az utóbbiakat hetenkint legalább egyszer fertőtlenítsse.

Selmecbánya, 1904. augusztus 15-én.

Rendőrfőkapitány helyett:

Kuti István,
ralkapitány.

H I R D E T É S E K.

805. sz./1904. tkv.

Árverés hirdményi kivonat.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy selmeci népbank végrehajt. Dauberné Csákány Erzi végrehajt. szenvéd eleni 1600 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtás gyűhehen a selmeczányai kir. járásbírósg területén lévő Dauberné Csákány Erzi tulajdonul bejegyzett a selmeczányai 1508. sz. Ujkvb. a 4601. hrsz. 78/l. népössz. sz. ház, udvar és kertre (Schminterin) ezennel adószertit megállapított kikifáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi szeptember hó 2-ik napján d. e. 10 órakor az ezen kir. jbróság tkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikifáltási áron alul is eladva lesz.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazs. ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, aragy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Selmeczányán, 1904. évi június hó 23. napján.

Liha, kir. jbró.

Kiadó lakás! A honvéd-utcában 57. sz. házban egy jó karban levő I. emeleti lakás november 1-jére kiadó. — Czunna József, vésnöknl.

1060. sz. 1904.

Verseny tárgyalás.

A selmeczányai m. kir. dohánygyár gyártási épület tetőzetének hófogóval való ellátásának biztosítása végett 1904. évi augusztus hó 24-én

deleltől 10 órakor alulított m. kir. dohánygyári igazgatóság hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Felhívtnak a versenyzeni óhajtok, hogy a körülbelül 220 folyóméter hófogó elkészítésére vonatkozó, 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött időg anynyivel inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlott egységár folyóméterenként számokkal és betűkkel világosan kiadandó.

Az ajánlathoz az ajánlati költségösszeg 5 %-ának megfelelő bánatpénznek valamely m. kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

Az ajánlati feltételekről bővebb tájékozás a hivatalos órák alatt alólított dohánygyári igazgató-ságnál szerezhető.

Selmeczánya, 1904 évi július 28-án.

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

Adamez.

Vudy.

Két lakás kiadó.

November 1-étől egy négy szobából, konyhából, élés- és fakamrából. — Egy pedig két szobából, konyhából, élés- és fakamrából.

özv. Gulrich Józsefnénál
Akad.-utca 201.

Pénzt, sok pénzt,

háromköt 1000 koronás kereskedelmi tőkeösszeget minden számlaművelőnek.
Küldje be címét E. 440 jelleg alatt a következő címre: Anton-Carl-Antellung des „Merkur“ Mannheim.

M e r g e m e n t e s .

FUCHSOL

Szabadalmazva
1216. sz.

„Fuchsol“

„Fuchsol“

„Fuchsol“

kiszítja az összes rágóállatokat és pedig: patkányokat, házi- és mezei egereket, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.

kiszítja az összes férgeket, u. m. poloskát, bolhát, svábbogarakat, molyt stb. a fajzattal együtt.

nem általános szer, hanem minden állatnem részére külön szer létezik.

Kapható vidéki városokban, gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél.

Selmeczányán, ERNST ZSIGMOND.

Közvetlenül kapható:

Ujházy Árpád és Társai

vegyszertári laboratóriumában Pozsonyban.

Schicht Szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

jeggyel

Legjobb, legkiadósabb, legtisz-

.. tább és azért a legolcsóbb ..

szappan.

Mindenütt kapható!

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál ügyelni tessék, hogy minden darab szappan „Schicht“ vagy pedig a fenti „védjegyekkel“ legyen ellátva.

